

NE PODER EJECUTIVO KJA TS'IB'ONRRO

TS'INGUMŪ PJOXTE YO B'EPJI JUAJMA

ARKATE NDANXOÑIJI MARÍA MERCEDES COLÍN GUADARRAMA, KO PJE PJEZHI KJA TS'INGUMŪ PJOXTE YO B'EPJI JUAJMA, KO MAMŪ KJA YO TS'IJŃA 3 TS'IKORŪ XI, 5, 6, 10, 11, 12 YO TS'IKORŪ I Y II, ÑE 17 TS'IKORŪ IV KO NU TJURŪ KJA TSJA'A RA TEE YO MEJŃIŃI A TS'IB'ONRRO; 6 TS'IKORŪ XI, 8 TS'IKORŪ III, 9 TS'IKORŪ II, 18, 19, 20 ÑE 26 KO NU XISKUAMA KO NU TJURŪ NU KO TSJA'A RA TEE YO MEJŃIŃI E TS'IB'ONRRO; ÑE 6 TS'IKORŪ VII KO NU XISKUAMA KO MAMŪ YO KO SO'O O GA SO'O RA TSJAJI KJA NE NGUMŪ PJOXTE KO TSJA'A RA TEE YO B'EPJI JUAJMA NU NDANXOÑIJI KJA E TS'IB'ONRRO KJA NU NDANXOÑIJO KJA NE TS'IB'ONRRO; ÑE

TSJAPŪ NDŪB'Ū

K'ŭ nu Jmurŭ k'ŭ Texe ko nu Munrro kja yo B'onrro ko Jmurŭji (ONU), jo tsjapŭ angeze nu 2015 nu Xiskuama ko jŃuspi yo pa'a ra pŕpjji nu kj'e 2030 mbara nu ko Tsja'a yo b'ŕpji na Jo'o, nu ngeje ja ra tsjapŭji mbara pŕpji pa ra yo nte'e, nu xoŃijomŭ ñe nu yo b'ŕpji ko yo ra tsjaji.

K'ŭ nu Xiskuama mamŭ 17 Ko b'ŕpji ko Tsja'a yo b'ŕpji na Jo'o (ODS), ko 169 ko ne ra sutŭji ko majŃi jmutŭji ñe dya so ra chanŭ ko texto yo munrro ja nuji yo tr'opji, yo nte'e ñe yo nu ndajma.

K'ŭ nu ja mamŭ ra pŕpjji ko ra Tee MejŃiŃi ko jichi nu arkate Alfredo del Mazo Maza, NdanxoŃiji ko pje Pjezhi a Ts'ib'onrro, ga pŕpji ja mamŭ yo jŃa'a ko xipji yo na jo'o ra kjaji ko zajna, jmutŭ, chŕjui, pjozte, nuŭ, pjongŭ, tsja'a, jmurŭ, nŭkŭ ñe ra ndŕmbi, ko ot'ŭ ra tsjaji ra tee ja ra mimi yo nte'e ko mets'ib'onrro.

K'ŭ nu B'ŕpji ko tsja'a ra Tee e Ts'ib'onrro (PDEM) 2017–2023, kja ra chŕjui ko nu Xiskuama ko jŃuspi yo pa'a ra pŕpjji nu kj'e 2030 ñe yo ODS, mamŭ otr'ŭ ra kjaji, kja ja so'o ra Pjŕŭ nu MejŃiŃi: Ts'ib'onrro Ntee ko me ne ra Pŕpji, Pjos'ŭ ñe Tsja'a dya ra Chŕjui, ga kjanu komo yo ra tsja'a ra kjaji yo so ra tsja'a yo nte'e, ko ma zi ra tsja'a nguenda ko yo nte'e m ko ma zi ne jyod'ŭ, ko ngeje yo ndixu.

K'ŭ mbara tsjaji pa ra zas'aji ja mamŭ ra tsjapŭji yo nte'e a ts'ib'onrro ko tsja'a ra mimi

na jo'o yo Ts'ib'epji B'edyi na Zezhi (EFF), komo ra tsjapji mbara pɛpji k'ɪ nɪkɪ k'ɪ ra so'o ra nzhod'ɪ pa ra tee kja tee yo ntee, pa ra k'ɪ ko nujyo ko ra pɛpji yo nre naño ts'ib'epji pa yo ntee, ra mbos'ɪ ra so ra ngichi kja yo so'o ra tsja'a yo ntee ñe, ko nujyo, ra mbos'ɪ mbara jogɪ ja ga mimi ñe ra mimiji yo mets'ib'onrro, ko yo ndee yo nziyo ma zi ne jyod'ɪ: nu tr'opji, nu jñona, nu xorɪ ñe nu ngumɪ.

K'ɪ nu EFF ga pɛpji ja mamɪ yo ODS, ko yo ne ra sɪtɪji kja nu Xiskuama ko jñuspi yo pa'a ra pɛpji nu kjɛ'ɛ 2030 ko ngeje ko mamɪ nu Ts'ib'epji kja yo B'onrro ko Jmurɪ mbara tsjapɪ ra Tee (PNUD) ñe ko yo ne ra jandɪ kja nu Tjurɪ ko kja ra Tee yo Ntee kja Mejñiñi kja nu ts'ib'onrro, nu k'ɪ so'o ra kjaji d'aja yo jña'a k'ɪ mamɪ ja rga tsjap'ɪ yo b'epji kja yo Tjurɪ yo mamɪ jango rga Pɛpji ko yo ts'ib'epji yo ntee kja nu Ngumɪ pjoxte ko kja'a ra Te'e yo ntee kja jñiñi, ko mamɪ nu Munrro ko na jo'o ga zopji ko Jyod'ɪ ñ'iji ñe Ndɛmb'i kja ja Mamɪ yo Mejñiñi (CIEPS).

K'ɪ nu Ts'ib'epji kora Tee Mejñiñi Tr'opji ko projo lxki mbara yo Pɛpji kja juajma ga b'ɪb'ɪ ja mamɪ ko ja tsjapɪ yo dyaja ODS: 1. Ra nguarɪ nu tjijmi, 4. Xorɪ ko me na Jo'o, 5. Chjɛjui ko b'ɛzo ñe ko Ndixu, 8. B'epji na Jo'o ñe ko so'o ra Tee ko Tr'opji ñe 10. Ra sɛb'i ko yo dya ga Chjɛjui; ko ra tsjapɪ ra pjos'ɪ mbara yo ne ra sɪtɪ 1.1, 1.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.4, 8.3, 10.2 ko nu Xiskuama ko jñuspi yo pa'a ra pɛpji nu kjɛ'ɛ 2030.

K'ɪ nu PDEM, kja nu Xorɪ 1: Chjɛjui ko b'ɛzo ñe ko Ndixu, ko ra tsja'a yo ko jo mamɪ ra kjaji kja texe yo b'onrro mbara tsjaji ra nguarɪ yo dya chjɛjui ko yo ndixu ñe yo b'ɛzo; ga kja'a nuna xorɪ komo d'aja yo b'epji ko otr'ɪ ra kjaji yo ndanxoñiji, ko ma ra tsjapɪ ra kjaji ko d'aja b'epji ko ra nɪkɪ k'ɪ tsja'a ra nuji texe ngeje na b'epji me na jo'o ko yo mamɪ ra tsjaji mbara jñand'ɪ texe.

K'ɪ nu ko nɪkɪ ko ja nuji yo ndixu ñe yo b'ɛzo orɪ ra ngichi mbara pjurɪ ko ra tsjapɪ ra chjɛjui ja ra jñaji ñe ko So'o ra tsjaji yo ndixu ñe ro b'ɛzo, kja ja ra majñi pje ma b'epji ra tsjaji, ja ra kjaji yo pɛpji na jo'o ñe ra ndɛmb'i yo mamɪ ra tsjaji yo b'epji mbara jñand'ɪ texe, ma ra mamɪ ra tsjaji na jo'o ma ra ngichi yo tr'opji ñe yo so'o ra tsjaji kja ra chjɛjui yo ja mimiji.

K'ɪ yo tr'opji yo ntee ko pesiji ko nuji yo ndixu ñe yo b'ɛzo neji ra tsjaji ra mbos'ɪ ra chjɛjui yo b'ɛzo ñe yo ndixu, ko ra tsjapɪ ra uñji yo ko tr'opji ko na jo'o, ko ra pjos'ɪ ra kjaji yo so'o ra tsjapɪ yo mejñiñi ñe yo tr'opji ko yo yeje ntee, nge ga kjanu, ra tsjaji ra ngichi nuna jo nuji kja nu Tjurɪ yo mamɪ jango rga Pɛpji ko yo ts'ib'epji yo ntee mbara pjos'ɪ ra sɛb'i yo ko kja'a dya ra chjɛjui.

K'w nu nukijj ñe ja ra pɛpjij ngeje yo ko ne jyod'w k'w pɛrɛjij nu ra mamɛ jango ra pɛrɛj na jo'o ko yo nre naño ngnuxorɛ ko nge mbara texe yo ntee, ko yo mejñiñi ñe yo nats'e ko yo ndanxoñiji, ts'ib'onrro ñe tr'ajñiñi.

K'w nu EFF ga kja'a ngeje komo ja pɛrɛj nu Ja mamɛ ja ra pɛrɛj ko yo Dyaja ko neji ra pɛrɛj ko Edyi nu Tjijmi ko jo tsjaji ro mimi nu Munrro ko na jo'o ga zopɛ a B'onrro ko Ndɛmb'i ko nu mbara Texe yo ntee ko kja'a ra Tee nu Mejñiñi (CONEVAL) ñe nu jña'a ko pezhe ja ga kja'a nu kja'a ra tee yo mejñiñi, kojo tsjapɛ ñe jo pɛotɛji nu jña'a nu Ngnuxorɛ B'onrro ko Pezhe ñe Xes'e nu jomɛ (INEGI), nu Munrro B'onrro ko Ntee (CONAPO) ñe nu Munrro ko na Jo'o ga zopɛ Ts'ib'onrro ko Ntee (COESPO), nre naño ja mbɛsiji, ko neji k'ɛ yo Ts'ib'ɛrɛj ñe yo kɛj k otee mejñiñi ra otr'w ra moji mbara nguarɛj ko nu tjijmi mejñiñi ko yo ma zi b'wɛb'w kja nu ts'ib'onrro.

K'w yo jña'a k ojo mamɛ kja yo Dyoni B'onrro ko Nroji ñe yo sod'w kja yo Ngumɛ (ENIGH 2018), ga pesi 17 millones 666 mil 779 ntee kja nu Ts'ib'onrro, ko yo 8 millones 588 mil 651 ngeje b'ɛzo ñe 9 millones 078 mil 128 ngeje ndixu.

K'w ko ja pɛrɛj ko jña'a kja ne ENIGH ñe kja CONEVAL 2018, kja nu ts'ib'onrro ja jñusp'w 7 millones 546 mil 542 ntee ko tjijmi, ko yo ngeje 3 millones 630 mil 167 ngeje b'ɛzo ñe 3 millones 916 mil 375 ngeje ndixu.

K'w ko kja Modelo Pezhe mbara x era tsjapɛj kja MCS-ENIGH 2018, kja nu ts'ib'onrro mets'ib'onrro b'wɛb'w hay 10 millones 324 mil 310 ntee ko 18 a 59 kɛɛ, ko yo ngeje, 4 millones 892 mil 325 (47.4%) ngeje b'ɛzo ñe 5 millones 431 mil 985 (52.6%) ngeje ndixu.

K'w nu Munrro na jo'o ga zopɛ ko Jyod'w ñ'iji ñe Ndɛmbi kja yo Jñand'w texe yo ntee Mejñiñi mamɛ k'w mbara nu kɛɛ 2018 b'wɛb'w ko 2 millones 180 mil 602 (40.1%) ndixu ko 18 a 59 kɛɛ ko b'wɛb'w tjijmi.

K'w nu ja n era maa yo ndixu ñe yo b'ɛzo ma zi na nraa mbara yo ntee ko ngeje ndixu ko ɛdyi 18 a 59 kɛɛ, ya k'w yo ntee ko 1.4% ko ma zi na tjijmi k'w nu ntee ko ngeje b'ɛzo.

K'w yo jña'a ko yo mamɛ nu Munrro ko na jo'o ga zopɛ ko Jyod'w ñ'iji ñe ko Ndɛmbi kja Mamɛ ra pɛrɛj ko Mejñiñi (CIEPS), kja nu Ts'ib'onrro b'wɛb'w 2 millones 413 mil 345 ndixu ko pesi 18 a 59 kɛɛ ko yo ts'ik'e nrojo ko ga mamɛ nu tjijmi ko yo nrojo ñe k'w dyaja ko tsjaji ko d'aja b'ɛrɛj ko dya ra nrojo. Ga kjanu, 559 mil 606 ndixu ko pesiji 18 a

59 kx'ē, k'ū pesiji ko yo ts'ik'e nrojo ko mamū nu tjiimi dya me na jo'o ko yo nrojo ñe k'ū dyaja rta tsjaji d'aja b'ēpi ko dya ga jo'o ra nrojo.

K'ū yo mamū ra tsja'a nu CIEPS majñi k'ū mbara nu kx'ē 2018, 2 millones 610 mil 120 (14.8%) ntee k'ū b'ūb'ūji kja yo jñiñi ko xe ts'ik'e ñe 1 millón 331 mil 872 (14.7%) ko yo ndixu ko b'ūb'ū kja mi chjeui nu jñiñi. Ko b'ēpia, 739 mil 914 ndixu ko pesi 18 a 59 ko mimiji kja yo jñiñi xe ts'ik'e, yo ko 338 mil 173 (45.7%) dya pje pesiji ko mimiji ko tjiimi.

K'ū jo ngejme ro tsjaji kja nu Xiskuama jña'a ko Ejecutivo kja nu Ts'ib'onrro, ko jo pjongū kja nu Xiskuama Oficial "Gaceta ko Ndanxoñiji" nu pa'a 19 nu zana d'aja kx'ē 2018, ra tsjarū ra mimi nu ko x era tsjaji kja nu Tarjeta Tr'opjū ko nrojo lxki, komo nu yo ra tsjaji mbara so'o ra nuū nu ts'ib'ēpi mejñiñi Tr'opjū ko nrojo lxki, ko x era so'o ra ngeje xe dyaja, d'aja yo ko so ri pēpi mbara so ri ngichi kja yo ts'ib'ēpi ñe ko yo kjaji mbara tee yo mejñiñi ko jyokūji yo ts'ingumū pjoxte ñe yo munrro ko so ra pjos'ūji ko nu Ndanxoñiji kja Ts'ib'onrro, ñe nu ja so ra nuji yo ntee ko ra pjos'ūji.

K'ū nu Ngumū pjoxte ko yo B'ēpi juajma ko pesi komo yo ne'e ra pēpi, ra mbos'ū, ra jichi ja ra pēpi, ra nuji ja ga pēpi ñe ra tsja'a ra dyatr'aji na jo'o, nu ko ri tsja'a ra tee ko yo b'ēpi kja juajma, kja pecuaria, kja acuacultura, kja apicultura, nu pareje, nu mbajmo e hidráulico ñe nu ja ga mimiji yo ngnub'ēpi, ga kjanu komo ra pjosū kja nu ja ga kjarū nguenda ñe ra jokū na jo'o yo chuu ko pesiji ko yo juajma kja Ts'ib'onrro, ko yo k'ū n era tsja'a mbara kjarū nguenda yo ndixu ko pesi 18 a 59 kx'ē ko menzumū kja yo jñiñi ko xe ts'ik'e o ko pesiji d'a ts'ib'ēpi, ko kjaji yo b'ēpi kja ngumū ko dya ga nroji d'a tr'opjū.

K'ū nu ko n era sūtūji ko xe yepe ra tsja'a mbara ngejme ko ra kja'a ra tee nu ntee ko ra ngeje yo ra pjosūji kja nu Ts'ib'ēpi ko kja'a ra Tee yo Mejñiñi Tr'opjū ko nrojo lxki mbara yo Pēpi kja juajma, ra tsja'a nuna ko ra potū nu yo Tjurū yo mamū jango rga Pēpi mbara kjaji ra jñandaji k'ū, ma ts'ogū yo pa'a kja ra nguarū nu yo xorū ja ga jñaji ja ra pēpiji mbara tee yo ntee ñe ma ra tsjaji yo n era kjaji mbara tee nu jñiñi, ko yo b'ēpi ko majñi ngeje ndanxoñiji, ko yo ra jyēzi ra kjaji ra tee yo ko ne ra jyokū nu b'ēpi ra ēdyi ñe ngeje yo ko ra tsjarū ra ngeje nu ra jokū yo ko ra kjaji kja yo in ndenda.

K'ū kja nu jmurū ko ra kjaji xe d'a pa'a pezhe yenko, ko sata nu pa'a 17 nu zana dyech'a yeje nu kx'ē 2021, nu Jmurū arkate ko nu yo ko Ngichi ñe ko ra Tēpiji, ko yo jña'a k ojo tsjarū ro mimi kja nu pezhe 9.3.2 inciso h) ko yo Tjurū yo mamū jango rga Pēpi ko nuna nu ts'ib'ēpi, ko jo pjongū nu ja ra mamaji na SECAMPO-SRPC/E7/002/2021 mbara majñi nujo ja'a so'o ra potū.

Ku nu kja nu xiskuama pezhe 21100010A/RO-056/2021, ko sata pa'a 22 nu zana dyech'a yeje nu kje'e 2021, nu Ngumu ko Jmanda Texe ko na Jo'o yo Mejñiñi ñe ko ra kja'a Zezhi yo B'edyi, ko ra tsjaji ko yo opju kja nu ts'ijña 23 kja nu Xiskuama kja Tjuru ko Tee yo Mejñiñi a Ts'ib'onrro, jo pjongu nu ko majni ko nujyo jña'a ko ra potu.

K'u nu xiskuama ko nu sata nu pa'a 22 nu zana dyech'a yeje ko kje'e 2021, ko ja ga mamu kja nu xiskuama ko mamu ga opju kja nu Tjuru mbara Jyoku ra Tsjaji na Jo'o a Ts'ib'onrro ñe yo Tr'ajñiñi ñe in Tjuru, jo pjongu nu xiskuama ja opju ja ga ngejme yo nujyo Tjuru yo mamu jango rga Pepji, kja nu Sistema ko ja Nuji ja ga ra Juajnu yo ko Tsja'a na Jo'o (SAIR) ko nu Tsja'a Jmanda e Ts'ib'onrro ko ra Tsja'a na Jo'o mbara mimiji na Jo'o.

Ko yo jña'a ko otr'u b'ub'u, ri pesi ra tsja'a na jo'o ra pjongu xo xe dyaja jña'a:

JA RA MAMUJI KJA NU NGUMU PJOXTE KO B'EPJI JUAJMA NANKA K'U RA POTU TJURU YO MAMU JANGO RGA PEPJI KO NU TS'IB'EPJI KO KJA'A RA TEE YO MEJÑIÑI TR'OPJU KO NROJO IXKI MBARA YO B'EPJI KO JUAJMA, MBARA NGEJME KOMO YO TEPJI:

TJURU YO MAMU JANGO RGA PEPJI KO NU TS'IB'EPJI KO KJA'A RA TEE YO MEJÑIÑI TR'OPJU KO NROJO IXKI MBARA YO B'EPJI KO JUAJMA

1. Texe yo ko so'o ra nuu

1.1 Ra mamu ko yo B'epji

Nu ts'ib'epji ko kja'a ra tee yo mejñiñi tr'opju ko nrojo ixki mbara yo b'epji ko juajma, pesi nu ko ne ra tsja'a mbos'u ra ra kja'a ra nara yo tr'opju ko ngichi mbara yo ndixu ko edyi 18 a 59 kje'e ko menzumu a Ts'ib'onrro, k'u ra chotu ko b'ub'u ko tjiimi, k'u ga tsjaji yo ko b'epji kja ngumu, ko dya ga nroji tr'opju, k'u menzumu kja yo jñiñi ko xi ts'ik'e ñe/o ko pesiji d'a ts'ib'epji a Ts'ib'onrro, ko ja nuuji ko so ra pejñeji tr'opju ñe ra nuu xoru ko jña'a ko tsja'a ra jichi ra tsjaji mbara tee yo ntee, yo b'epji ko kja'a ra tee yo jñiñi mbara so'o ra sutuji nu ndaxoñiji.

2. Yo so ra tsja'a yo ntee mejñiñi k'u tsjapu nguenda

...

3. Ja opju yo jña'a ko ya para yo ntee

Mbara yo tsjaji kja yo ...

Jmuru arkate o ngumu ko mamu pje so ra kjaji, ...

Ndanxoñiji, ko ja so ra tsjarɨji yo ntee ko ra nuɨji yo ra pjosɨ ko nu Ts'ib'ɛpji ko kja'a ra Tee yo Mejñiñi Tr'opɨ ko nrojo lxki mbara yo pɛpji yo juajma ko pjechiji nre naño jña'a, ra ga pɛpji ñe ja ga xakaji yo in b'ɛpji ko na nuji ma chjeui ko yo ga pjeñe ko in ndenda o mbara so ra tee nu yo b'ɛpji ko tsja'a ra pɛpji.

Xiskuama ja jñusɨ, ...

4. Ko ri jandɨ

Ra nuɨ mbara nara yo tr'opɨ ko nrojo ko yo ndixu ko ɛdyi 18 a 59 kɛ'e ko mimiji kja nu Ts'ib'onrro, k'ɨ ga chot'ɨji ko mimiji ko tjiɨmi, ko ga pɛpji kja nu b'ɛpji kja ngumɨ, dya ga nroji tr'opɨ, , k'ɨ menzumɨ kja yo jñiñi ko xi ts'ik'e ñe/o ko pesiji d'a ts'ib'ɛpji a Ts'ib'onrro, ko ja nuɨji ko so ra pɛñeji tr'opɨ ñe ra nuɨ xoru ko jña'a ko tsja'a ra jichi r ara tsjaji mbara tee yo ntee, yo b'ɛpji ko kja'a ra tee yo jñiñi mbara so'o ra sɨtɨji nu ndaxoñiji.

7. K'ɨ pjos'ɨ

7.1 Yo nre naño pjos'ɨ

7.1.1 Tr'opɨ ...

7.1.2 Ngumɨ k'ɨ pjoɨk'ɨ

a) ...;

b) ...;

c) ...;

d) ...; ñe

e) Ja ga tsjarɨ mbara tsjaji yo b'ɛpji ko ne ra xaka ko yo ndanxoñiji, ko ja pɨɨ ko yo tr'opɨ ko pesiji, ko nu b'ɛpji fiscal ko ne ra mamɨ. ...

8. Ja ga kjaji yo b'ɛpji

8.1 Yo ndixu ko ra pjos'ɨji

8.1.1 Yo ne jyod'ɨ ñe yo ko ra nuji mbara juañi

a) ...;

b) ...;

c) ...;

d) ...;

e) ...;

f) ...;

g) Yo ndixu ko ra pjos'uji k'и ra majñi pje ko neji xe ra b'иб'uji kja nu ts'ib'epji, ma ra nguaru ra uñи yo pjos'и tr'opji, k'и мами ngeje yo tr'opji ko mb'esi mbara nu b'epji fiscal ko b'иб'и, k'и ra tsja'a ra kob'и:

1. Xiskuama k'и opjiyo ori;

1. Ra jizhi Xiskuama k'и мами ja'a na jo'o yo jña'a mbara tsja'a yo b'epji k'и tsja'ara tee nu jñiñi; ñe

2. Ko jo pjohte kja d'a xori ja majñi jña'a mbara majñi ja ra tee yo ntee.

h) Mbara yo ndixu ko ra nuи yo ko pjos'и, k'и ra majñi pje ko neji xe ra b'иб'uji kja nu ts'ib'epji, k'и jo xori ko ja jo ñaji ja ro tsjaji mbara ro tee yo ntee ñe ro tsjari b'epji ko so ro tsja'a ro tee yo ntee, ra tsjaji ra jichiji:

1. Xiskuama k'и opji yo ori mbara tsjaji yo b'epji ko ndanxoñiji; ñe

i) ... yo jña'a ko texe in chju'u...

8.1.1.1 Xe ra b'untjo kja nu ts'ib'epji

Yo ndixu ko ra pjos'uji xe ra ngemeji kja nu Ts'ib'epji mbara xe ga pesiji yo ne jyod'и ko yo мами kja nu pezhe 8.1.1. yo ts'ikorи g) y h) y 8.1.7. ko yo jña'a ko b'иб'и nuba kja nu Tjuri yo мами jango rga Pepji.

8.1.2 Yo jaba ko otr'и ra tsjaji ...

8.1.4 Xiskuama

a) ...;

b) ...;

c) ...;

d) ...;

e) ...;

f) ...;

g) Xiskuama k'и opji yo ori mbara tsjaji yo b'epji ko ndanxoñiji; ñe

h) Yo dyaja k'и ra мами nu ja ra b'иб'и ko ra kja'a na jo'o.

8.1.5 Ra jmutи nu xiskuama jñuspi

...

8.1.7 Yo ko ra tsja'a ko yo ndixu ro ra pjos'uji

a) ...;

b) ...;

c) ...;

d) ...;

e) ...;

- f) ...;
- g) Ra pjohte kja yo b'epji ko ndanxoñiji ma ga kjanu jo orɔji; ñe
- h) Yo dyaja ko ra mamɩ nu ja ra b'ɩb'ɩ ko ra kja'a na jo'o.

8.1.8 Yo jo tsjaji mbara dya kja zas'a yo ndixu ko ra pjos'ɩji

- a) Ra zas'a ko d'aja yo ko ra tsja'a ko otr'ɩ jo mamɩ kja yo incisos a), b), c), e) f) y g);
- b) ...;
- c) ...;
- d) ...

8.1.9 Ra sad'ɩji ko yo ndixu kora pjosɩji

8.1.9.1 Dya ka ra nuɩji ko yo dyaja pa'a

...

8.1.9.2 Ra majñi dya kja ra nuɩ ñe ra kimɩriji nu ts'ib'epji

- a) ...;
- b) ...;
- c) ...;
- d) ...;
- e) ...;
- f) ...;
- g) ...;
- h) ...;
- i) ...;
- j) Mbara yo ndixu k'ɩ ra jizhi in xiskuama orɩ ko pɛpji mbara tsjaji yo b'epji ko ndanxoñi ko gi nu'u kja nu pezhe 8.1.1 inciso h); ñe
- k) Yo dyaja k'ɩ ra mamɩ nu ja ra b'ɩb'ɩ ko ra kja'a na jo'o. ko ra kja'a na jo'o...

8.1.10 Yo b'epji ko ra tsjaji yo ndixu ko ra pjos'ɩji

- a) ...;
- b) ...;
- c) Pjohte kja yo b'epji ko ndanxoñiji; ñe
- d) Yo dyaja k'ɩ ra mamɩ nu ja ra b'ɩb'ɩ ko ra kja'a na jo'o.

8.2. Nu pa'a ma ra nguarɔji yo ndixu ko jo pjos'ɩ

Nu pa'a ma ra nguarɩ yo ndixu ko jo pjos'ɩ ra kjaji ma ra nguarɩ nu xori ko ja jñaji nre naño jña'a, ra nuɩji nu pjos'ɩ tr'orɩ, kjaji yo b'ɛrɩ ko ra tsja'a yo b'ɛrɩ ko ra tee nu jñiñi ñe ko nu ndanxoñiji ko yo mamɩ yo ko tr'orɩ ko mb'ɛsiji.

...

10. Mecánica ko ja ga pɛrɩji

10.1 Ja ga pɛrɩji kja nu ts'ib'ɛrɩ

- a) ...;
- b) ...;
- c) ...;
- d) ...;
- e) ...;
- f) ...;
- g) ...;
- h) ...;
- i) ...;
- j) ...;
- k) ...;
- l) ...;

m) ko ra kja'a na jo'o, ra mamɩ mbara yo nre naño ko tsjaji mbara mimi na jo'o ja mamɩ nu pezhe 8.1.1 inciso h), nu xiskuama ko n era jichi yo ndixu ko ra pjos'ɩji, ma ga pɩɩi nu b' fiscal

ko ngeje yo ra tsja'a, ga kjanu komo yo pa'a ko ra nguarɩ ko ja so ri nzhotɩji yo xiskuama ja orɩji; ñe

n) Yo dyaja k'ɩ ra mamɩ nu ja ra b'ɩb'ɩ ko ra kja'a na jo'o.

Nu ra nzhoø ...

KO DYA GA MEZHE RA PORɩ

D'AJA. Gi pjongɩ ko nuna nu Xiskuama ja mamɩ kja nu Periódico Oficial "Gaceta e Ndanxoñiji".

YEJE. Nuna Xiskuama ja mamɩ k'ɩ ra ngichi nu pa'a ma ra pɩɩi ra pjongɩji nu jña'a kja nu Periódico Oficial "Gaceta e Ndanxoñiji" ñe ra tsja'a xe ra b'ɩb'ɩ na jo'o asta ra pjongɩ yo jña'a ko ra potɩ ko ga kjanu ma nguarɩ nu Ts'ib'ɛrɩji.

JÑI'ɩ. Yo sozhi ko ra pedyeji ko pje ra pɩɩi kja nu n era jyoki ñe ra chjɛmbi ko yo Tjuru yo mamɩ jango rga Pɛrɩji kja nu Ts'ib'ɛrɩji, ra tsjaji ra joki ko nu ja ra B'ɩb'ɩ ko ra kja'a na Jo'o, ga kjanu komo nu jo otr'ɩ jo nuji kja nujo.

NZIYO. ...

TS'ICH'A. ...

Go nuu kja nu b'onrro Zimú ko Lerdo, Ts'ib'onrro, ko yo nu pa'a 25 nu zana d'aja nu kjé'è 2022.

ARKATE. MARÍA MERCEDES COLÍN GUADARRAMA. – NTEE PJOXTE KJA NU NGUMÚ PJOXTE YO B'EPJI KJA JUAJMA KJA NU NDANXOÑIJI E TS'IB'ONRRO. – RÚBRICA.

“Nunua Ts'ib'epji ngeje mbara texe yo ntee, dya pje n era chaka ko yo dyaja munrro. Dya so'o pje ko ra orúji mbara kjaji nre naño b'epji kja Ja so'o ra Tee yo Mejñiñi. Ko yo pje ra kjaji yo dya ga jo'o koyo tr'orjü ko nuna Ts'ib'epji ra tsjarü ra koxte ñe ra orü ra sad'ü yo nre nu arkate ko pje pjezhi ko yo ko mamü ra tsja'a nu Tjurü kja nu materia”.